

UNITARIUS-ERTESEITO

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest, V. Koháry-utca 4. II.
 Telefonszám: Lipót 974-24.
 Minden pénz a lelkeszi hivatal címére
 küldendő.

Felelős szerkesztő:
JÓZAN MIKLÓS
 Munkatársak:
 Botár Imre   Buzogány Anna
 dr. Csiki Gábor

Megjelenik havonként.
 Előfizetési ára:
 Egy évre . . . . . 4 pengő

Torda: 1568.

HATÁRKÖVEK

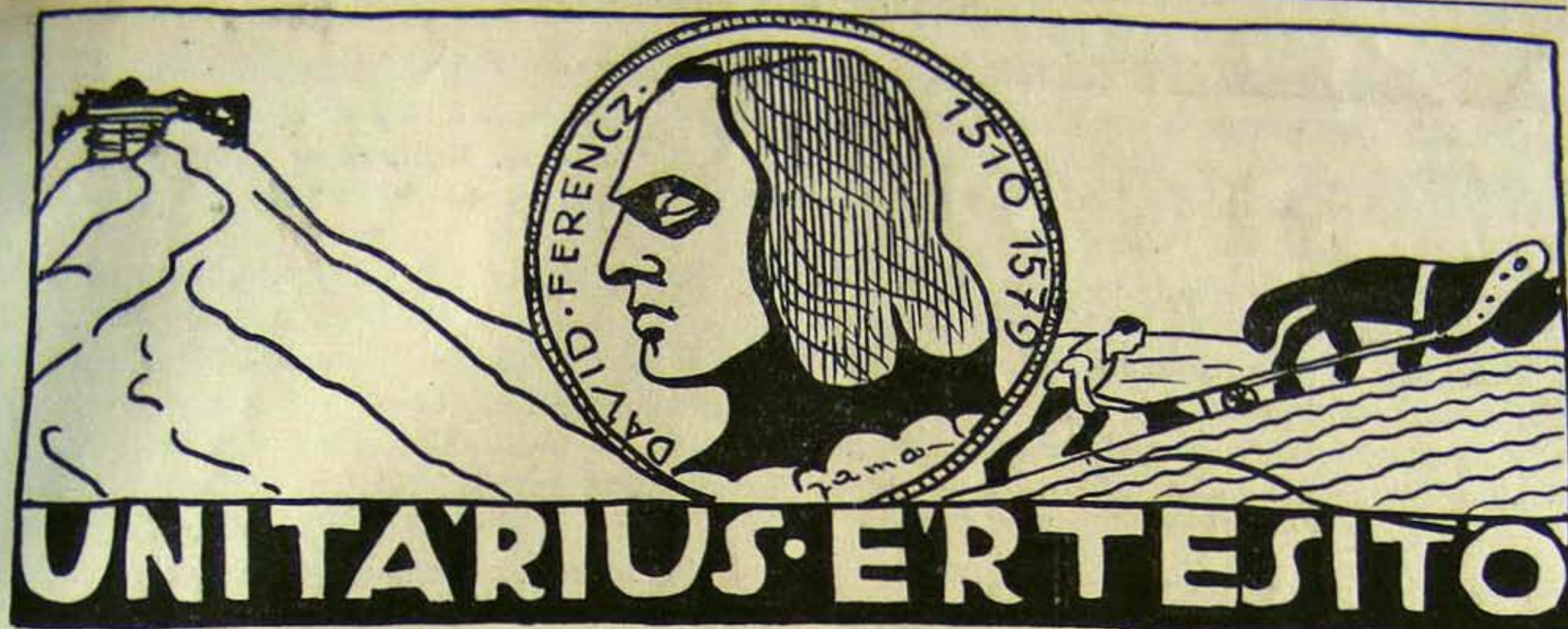
Pozsony: 1848.

az unitárius egyház történetében. Ezekben a helyeken mondta ki az országgyűlés előbb Erdélyre, azután egész Magyarországra nézve, hogy **az unitárius vallás bevett vallás** (recepta religio).

TARTALOM:

Két hajó	== Szerkesztő
Jövő élet	== P. B.
Emlékezés Perczelné Kozma Flórára	== Buzogány Anna
Az én bánatos szerelmem	== Pethő István
A világ vallásai (könyvismertetés)	== Dr. Kemény Gábor
Hirek.	

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest, V. Koháry-utca 4. II.
 Telefonszám: Lipót 974-24.
 Minden pénz a lelkeszi hivatal címére
 küldendő.

Felelős szerkesztő:
JÓZAN MIKLÓS
 Munkatársak:
 Botár Imre Buzogény Anna
 dr. Csiki Gábor

Megjelenik havonként.
 Előfizetési ára:
 Egy évre . . . . . 4 pengő

Torda: 1568.

HATÁRKÖVEK

Pozsony: 1848.

az unitárius egyház történetében. Ezeken a helyeken mondta ki az országgyűlés előbb Erdélyre, azután egész Magyarországra nézve, hogy **az unitárius vallás bevett vallás** (recepta religio).

Két hajó

„Ime, az Isten néked ajándékon adta mind azokat, akik te véled hajókáznak.”

Ap. Csel. XXVII. 24.

Szelek szárnyán az egyik hajó hat nap alatt átvitt az Ujvilágba. A másik pedig Isten kegyelméből hat nap alatt szerencsésen haza hozott. A „Fehér Csillag” jegyében indulunk el a hosszú zarándokútra, hogy az ezeréves magyar Nemzet képviselőjében hódoljunk a new-yorki Kossuth-szobornál a nagy hazafi és világpolgár halhatatlan emlékének. Ez a csillag ott tündökölt éjjel-nappal az „Olympic” és a „Majestic” árbocán, hogy könnyőrületre bírja testvéreit az ég boltozatán azok iránt, akik a végtelen vizek kénye-kedvére bízták törékeny sajkájukat. És ott volt — nappal felhő, éjjel tüzoszlop képében — az isteni kegyelem is, hogy a hullámvölgyekben ide-oda hányt-vetett hajót biztos révpartra vezérelje. Az elemek nagyszerű színjátéka mellett ilyenformán alkonyattal ki-ki nyugodtan hajtotta fejét csendes pihenőre. És ha ringott is a szegényes nyoszolya, félálomban úgy képzeltem, mintha gyermek volnék újra, s édes Anyám gondviselő keze ringatná a bölcsőt s altató nótával, halk foházkodással imigy biztatgatna: „Ime, az Isten néked ajándékon adta mind azokat, akik te véled hajókáznak.”

Ilyen bizó kedélyben, lelkes hangulatban csendült fel a reggeli imádság künn a fedélzeten, ahol apró csoportokba verődve mindenki megtalálta a maga jó barátját. S akik azelőtt sohase látták egymást s talán ezentúl se igen fognak ismét találkozni, a közös sors és közös cél magasztos érzetében szívvel lélekkel egybeforrak. Az övék lett a legszebb ajándék, amelyet boldogan cseréltek ki egymás között, hogy a továbbtűnő percek között megragadják az örökkévalót és elidegeníthetetlenül magukévá tegyék a legszentebb kincset: a barátságot. Magunkkal vittük és magunkkal hoztuk, mint fényes talizmánt, amelynek bűvös ereje megszabadított az apró gondoktól és a nagy veszedelmektől.

S a kikötőben itt is, ott is várt a jó barát, akit az Isten szintén ajándékon adott nekünk. Egy hatalmas testvér-nemzet hálája és szeretete az iránt a Hős iránt, aki legszebb győzelmeit békés eszközökkel aratta. Aki, megmutatta árva Nemzetének, hogy az ő számára a csillagos lobogó nem halotti lepel, hanem az új élet és feltámadás krisztusi palástja.

Érc-ajkával most is ezt prédikálta nekünk a Kossuth-szobor. S a lelkes ünnepek zajából, az új magyar honfoglalás csatakürtjéből ez a mennyei kijelentés árad szerte-szét. Örömmel és lelkesedésnek mámorító szózata, amelynek csodatévő ereje lecsillapítja a háborgó indulatokat egy nagy testvéri lánc atyafiságos kötelékében egyesíti a nagy világ idegen tájain elszórt magyarokat, mint egy élő és uralkodó Nemzet tagjait. Úgy tetszik nekem, mintha még most is ott volnák a szabad Amerika földjén s ünnepi díszmenetben mindenütt ott haladna előttünk, mint az örök magyar eszményiség drága symboluma: **Kossuth Lajos**. Amíg ő, a nagy száműzött, halad az élen, szívében ezeréves romolhatatlan tenger-kincseivel, szemében a diadalmas Jövő megváltó ígéretével, addig nincs okunk csüggedezni. A szomorú jelen kalvaria-útján keserü-könnyeket hullatva menjünk bár előre, némán vezekelve, mint egy óriási zarándok-csapat: sorsunk nem lehet más, mint hogy küzdve-küzdjünk és hogy bizva-bizzunk, mert két nagy csatahajó hadakozik a mi igazaink mellett. Ott láttam őket a nagy angol hadikikötő kapujában. Az egyiknek a neve: „Idő”, a másiké pedig: „Lelkiismeret”.

Ezt a két hajót is összes fegyverzetével ajándékon adta nekem a mindenható Isten. Áldassék érte az ő szent neve. Mindörökké. Ámen.

Szerkesztő.

Jövő élet

Benjamin Jowett, 1817—1893.)

Nem árt, ha olykor-olykor elgondoljuk azokat a módokat, amelyek alatt a halhatatlanság eszméje lelki szemeink előtt természetesen kibontakozik. Annyi bizonyos, hogy az idvezült lélek számunkra nem ölt valamely érzékelhető alakot. Nem is volna értelme, hogy látható képet rajzoljunk róla. Félig madár, félig emberi ábrázat: csak túlhajtott symbolum volna. Az angyali sereg Miltonnál örök harmoniában zengi a mindenható Isten dicséretét. Ez valóban gyönyörű kép. De csak a költő és a festőművész fantáziáját foglalkoztatja. A keblünkben honoló Istenországának szemléltetésére már nem alkalmas.

Az idvezült lélek nincsen helyhez kötve. Nem mondhatjuk, hogy — itt, vagy ott lakik. Ezen a földön, vagy a másvilágon. És ott folytatja tovább a maga hivatását. Amikor földi sátorházunk elbomol, micsoda új hajlék fogadhatna bennünket? Az idvezült lélekről már csak az eszmék világának költői nyelvén beszélhetünk.

Elsősorban azt mondhatjuk, hogy pihenőre térve, minden földi fájdalomtól megszabadult. Haza ment. Feltalálta igazi otthonát, ahol világi gondok többé nem zavarják.

Másodszor megemlékezünk róla. Felujtjuk azt az időt, amikor mint Istennek gyermeke, hü volt önmagához és alázatosan végezte a mindennapi élet robotját; önzetlenül, világi hiúságra nem tekintve. Amikor sugárzó és

tiszta volt a szem, és tiszta és világos volt az ő egész teste is. Amikor tündökölt az elme, és bepillantott az Isten világkormányzó bölcsességének titkaiba.

Harmadszor úgy gondolunk rája, mint akit magával ragadott és boldogított az Isten imádata és az ember szeretete, az a véghetetlen szeretet, amely az ő szent akaratának engedelmeskedik, azt hajtja végre a mennyei zarándokut glóriás lépcsőfokain. És mégis el kell ismernünk, hogy ezek azok a dolgok, amelyeket szem nem látott, fül nem hallott, értelem meg nem foghat. Kívül esnek az emberi érzékek határain.

Végül, ami saját egyéni életünkben is lehetett — és miért ne! — egy-egy olyan boldogító pillanat, amikor véges voltunkon felül emelkedve, leráztuk magunkról a földiség porát, diadalmasan átérettük magasabb elhivatásunk szentségét. Így átszellemülve, urrá lett fölöttünk és minden cselekedetünk fölött az Isten akarata és mi teljes lelki közösségbe léptünk Vele s egyidőre bár, de fogva tartott és kielégített bennünket az isteni Igazság és Szeretet teljessége. Ilyen átszellemült pillanatban mondhatá vala Krisztus is a szent ígéretet: „Én öbennök és Te énbennem, hogy legyenek tökéletesek mind egyetembe.”

Ilyen kegyelmi tényekben juthat az ember legközelebb a jövő élet és a halhatatlanság magasztos eszméjéhez.

P. b.

Emlékezés Perczelné Kozma Flórára

Kedves Lányok!

Nem is képzelitek, milyen nagy örömet okoz nekünk valamennyiünknek, akik lélekben össze vagyunk forrva unitárius egyházunkkal, a ti új egyesülésetek.

Nagy bizalommal tekintünk működésük elé, mert tudjuk, hogy jó munkát akartok végezni, amelyből magatokra, ember-testvéreitekre, szeretett egyházunkra és szegény magyar hazánkra sok és nagy haszon fog háromolni, ha kitartóan haladtok azon az úton, amelyen elindultatok.

Ha jó munkát akarunk végezni, ugyebár a jó Isten segítségét szoktuk kérni, mint azt az előbb a missziós lelkész úr szép szavai nyomán meg is cselekedtük, — s a jó Isten nem is vonja meg segítségét senkitől, aki hittel imádkozik hozzá. — Milyen módon jut hozzánk az isteni segedelem? — A hívő lélekbe a fohász után jóleső megnyugvás érzése költözik. Új erővel fogunk a munkához, nem kételkedve egy pillanatra sem annak sikerében. A lélek megacélozódik és elég erőt érez minden akadály leküzdésére: hiszen velünk van az Isten! Ám akármilyen erős is bennünk a jóra való akarat, sokszor ingadozunk és nem tudjuk, melyik az az út, amelyen legbiztosabban juthatunk el a célhoz, amelyet magunk elé tűztünk. — Az isteni gondviselés ilyenkor semhogy cserben. Útmutatókat, példaképeket állít elénk, akik ragyogó szövétnekként világítják be az utat, amelyet járnunk kell, ha méltók akarunk lenni a jóságos mennyei Atyához, aki saját képére és hasonlóságára teremtett bennünket — és az Úr Jézushoz, akinek ragyogó példája oly fenségesen világít felénk az Evangéliom örök szépségű lapjairól.

Mi, unitárius nők, különösen szerencséseknek vallhatjuk magunkat e tekintetben, mert a Gondviselés igazán bőkezűen bánt velünk, megajándékozva bennünket egy olyan vezetővel, akinek lelkében ott élt a Krisztus és aki ennél fogva egyé tette magában mindazon erényeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az Isten országának jó munkásai lehessünk. Ez a női eszménykép akit — bár működése messze túlterjedt egyházunk keretein — büszkén mondhatjuk a magunkénak — Perczel Ferencné Kozma Flóra. Arcképét a mai ünnepélyes alkalomra idehelyeztük, hogy akik nem is ismertétek vagy gyermekésszel nem tudtátok felfogni az ő lelkének nagyságát, gyönyörködhessetek nemes vonásaiban, szelid szemének lelkes tekintetében, egész előkelő

lényében, míg és egy pár szóval iparkodom elétek varázsolni az ő nagy és fenkölt lelkét, amelyet annyira csodáltam és olyan nagyon szerettem.

Nem szándékozom rendszeres életrajzát adni, hiszen tudom, hogy az iskolában úgyis kijut vagy kijutott bőven mindnyájatoknak az életrajzokból. Az ő harmonikus, szép életéből csak azokat a vonásokat fogom kiemelni, amelyek az ő szép lelkére különösen világot vetnek. —

1864-ben született a fehérmegyei Baracs-kán, az ősi kúriában, ahol édes anyjának bölcsője is ringott, ahol leányai ma is élnek s ahol minden tárgy egy a szó legteljesebb értelmében „nemes” család ősi tradíciójáról beszél. Atyja Kozma Ferenc, a magyar lőtenyésztés megteremtője, akinek emlékezetét nemrég ünnepelték országszerte. Édes anyja Domokos Judit, megtestesülése a régi magyar nagyasszonynak. — A kis Flóra, szüleinek egyetlen gyermeke, szemefénye volt nemcsak a szülői háznak, hanem az egész kiterjedt rokonságnak. Szépsége, kedveltsége, ragyogó szelleme, előkelő származása, a jólét, amelyben nevelkedett, mind arra predesztinálták, hogy a társaságnak tündöklő csillaga legyen. Őt azonban ez nem elégítette ki. Nem szerette a hiu ragyogást, a fényüzést, a külsőségekben való hivalkodást. Lelke mélyebb tartalomra vágyott. Már ekkor szeretett komoly olvasmányokba mélyedni — és már ekkor felébredt szeretete és érdeklődése a biblia iránt, amelyet — különösen az evangéliumokat — csodálatosan ismert. — Amidőn 1884-ben a Perczel Ferenc felesége lett, példaképévé vált a gondos, családjának élő családanyának. Gyermekeit féltő gondnal nevelte, családjának jó létéről gondoskodott, — de nem tartozott azok közé, akiket a kicsinyes családi gondok, a jól elvégzett házi munka kielégít. Fenkölt lelke mind magasabbra szárnyalt és mohón ragadott meg minden alkalmat, hogy magát képezhesse, hogy lelkének Isten felé törtető útját egyengethesse. — Így jutott el Kozma Flóra az ősi dunántúli kálvinista család leánya a mi kis gyülekezetünkbe is, ahol akkoriban a budapesti unitárius egyházközség első lelkésze, Derzsi Károly, tartotta az ő csodálatos prédikációit. Eljött először kíváncsiságból s amit itt hallott, annyira megragadta lelkét, hogy mind gyakoribb hallgatója lett. Különösen lelki szükségletté vált számára a D. beszédeinek hallgatása, amikor az első nagy megpróbáltatás érte: amikor forrón szeretett

* A Leányegyesület alakuló ülésén felolvasta: Buzogány Anna f. tanárnő.

édes atyját vesztette el. Ettől kezdve rendszeres látogatója lett istentiszteleteinknek és 1893-ban forma szerint át is tért férjével együtt, aki előzőleg katolikus volt. Áttért legbensőbb meggyőződésből, külső kényszer és érdek nélkül, — s ez örök dicsősége a mi egyszerű vallásunknak. — Büszkék lehettek, leányok, unitárius voltokra, amikor egy ily kiváló lélek ezt tartotta legmegfelelőbbnek az Isten felé való emelkedésre!

Azonban Perczelné nagy lelke sokkal tágabb látókörű, sokkal krisztusibb volt, hogysen kicsinyes elfogultsággal elzárkózott volna más vallások igazságai elől. Az ő vallásának középpontjában a Krisztus állt s ami annak tanításaival és példaadásával meegyezett, azt elfogadta és magáévá tette. Hacsak tehette, meghallgatott minden nevezetesebb hitszónokot, bármely felekezethez tartozott is. A katolikusok nagy püspökének, a nemrég elhunyt Prohászka Ottokárnak, kevés oly megértő és lelkes hallgatója és olvasója volt, mint éppen Perczelné. Áldatlannak tartotta a különböző vallásokhoz tartozó magyarok széthúzását és lelkes hirdetője volt a keresztény felekezetek békés együttműködésének, különösen, amikor a háború és az utána következő megpróbáltatások oly válságossá tették nemzetünk helyzetét. — E helyen is, mint a Dávid Ferenc Egyesület elnöknője, több ízben, de máshol is, ahol csak alkalma nyílt, szóban és írásban kért, könyörgött, hogy „értsük meg egymást, ne azt nézzük, ami elválaszt, hanem ami összekapcsol mindnyájunkat, akik Krisztus követőinek valljuk magunkat!”

Szelid, Krisztusi lelke általában a béke eszméjeért rajongott. Nem tartotta Krisztus tanítványaihoz méltónak és a 20. század magas kulturájával összeegyeztetőnek, hogy a nemzetek közötti vitás kérdésekben fegyverek és durva erőszak döntsenek. Még jóval a világháború kitörése előtt belépett a Béke Egyesületbe s annak egyik vezetőjévé és legfőbb szószólójává lett. Ezen egyesület céljául tűzte ki azt, hogy a nemzetek közötti ellentéteket ne fegyverrel döntsék, el hanem nemzetközi választott bíróságok ítéletére bizzák. Ezt a törekvést hirdeti a hágai békepalota. Sajnos, nem sikerült e lelkes béke-apostoloknak megakadályozni a borzalmas világháború kitörését. És e háború és az utána következő nagy összeomlás alatt mutatta meg Perczelné azt, hogy ő a krisztusi béke híve ugyan, de nem „pacifista”, aki a béke kedvéért eltűrné a házját ért méltatlanságot. Hazaszerető magyar lelke élénk érdeklődéssel kísérte a háború lefolyását, ahol lehetett, segített és erején felül áldozott a háború okozta sok nyomorúság enyhítése érdekében. Pedig akkor már

özvegyi sorban, szűkebb anyagi viszonyok között élt. — Krisztusnak hű tanítványa az önmegtágadásban és kereszt-hordozásban. Leküzdi törekeny testének pihenés utáni vágyát, hogy ember testvéreinek szolgálatot tessen. Megtagad önmagától mindent, amit csak nélkülözhet, hogy másnak adhasson. Soha őt drága, fényűző ruhában nem látta senki akkor sem, mikor igazán tehette volna, de mennyi méltóság, mennyi valódi előkelőség ömlött el egyszerű ruhába öltözött egész alakján, igénytelen hajviseletén.

Csakis a krisztusi lélektől való áthatottságból fakadhatott az is, hogy ő, aki jólétben, előkelő környezetben nevelkedett, együtt tudott érezni a szegényekkel, elhagyatottakkal, a testileg lelkileg nélkülözőkkel. Akik valamikor az ő szolgálatában állottak, akár a pesti háztartásban, akár Baracsán, sokat tudnának mesélni arról a valóban humánus, szeretetteljes bánásmódról, amelyben ott részesek voltak. — Az igazi szociálizmus, úgy ahogy Jézus tanította, hogy Istennek mind gyermekei, tehát testvérek vagyunk, a Perczelné nagy egyéniségében teljes mértékben kifejezésre jut. Nem tudta megérteni azokat az asszonyokat, akik, mert őket jó sorsuk kedvezőbb helyzetbe juttatta, mert nekik nagyobb anyagi jólét és szellemi kiképzés jutott osztályrészül, visszaélnék ezzel és embertestvérhez nem méltó módon kezelik alkalmazottaikat. Ő valóban a családhoz tartozóknak tekintette őket és nemcsak megfelelő elbánásukról gondoskodott, hanem arról is, hogy lelkük művelődjék, hogy vallásos kötelezettségeiknek eleget tegyenek, szabad idejükben illő szórakozásban legyen részük, nekik megfelelő mulatságba is eljussanak néha. — A háború alatt, amikor a tömegesen Pestre érkező székely cselédleányokat időnként összegyűjtöttük és foglalkoztunk velük, P-né volt a lelke ezeknek az összejöveteleknek, szeretettel beszélgetett a leányokkal, felolvasott nekik, megvendégelté őket.

Részt vett azokban a mozgalmakban is, amelyek a züllésnek induló vagy a züllés veszélyének kitett fiatal leányok megmentése érdekében indultak meg. Sok gáncs, kritika érte, de ő nem törődött vele, haladt a maga útján, amely a Krisztus lábnyomain vezetett.

Mikor látta, hogy az egyesületek útján nem lehet a társadalom nagy bajait orvosolni, azokhoz csatlakozott, akik választójogot követeltek a nők számára, abból indulva ki, hogy a családot és a nőt illető kérdésekhez a nők jobban hozzá tudnak szólni. De finom lénynek minden idegszála ellene mondott a lármás, az utcákon szónokló, tüntető, férfiasan viselkedő feministáknak és igazán csak rosszaka-

ratu beállítás azonosíthatta őt ezekkel. Perczelné maga volt a megtestesült nőiesség, egész lényéből csak úgy sugárzott a finom nőies báj.

Végtelen szerény volt. Nagyon sokan ismerték és nagyrabecsülték kiváló képességeit, a neve országshíressé ismert volt, cikkeket a legnagyobb lapok is örömmel közölték. Mégis akárhányszor tanuja voltam, amikor nyilvános szereplés előtt kétségek szállták meg: vajjon helyénvaló-e, hogy szóljon, vajjon jó lesz-e, amit mond. Csak ilyen szerénységgel és csak az ő rendkívül finom tapintatával sikerült megnyernie azokat is, akik eleinte elfogultak voltak vele szemben.

Az ő egyénisége annyira kimagaslott az átlag fölött, hogy észre kellett őt venni nagy szerénysége ellenére is. S amikor a Károlyi forradalom idején a magyar nők összefognak a vallás és haza védelmében az uralkodó destruktív irányzat ellen: — ott látjuk Perczelné vezető helyen a Mansz alapítói között.

De mégis csak a mienk volt ő itt érezte magát itthon s megható hűséggel ragaszkodott egyházához. Élete valósággal összeforrott az egyház életével s annak minden nevezetesebb mozzanatát ott disziti a Perczelné csodálatos megjelenése, az ő ihletett szavai, amelyekben csak úgy szórta lelkének gazdag kincseit.

Az igazi vallásosságnak fokmérője az, hogy hogyan viseli el az ember az Istentől ráért csapásokat. Könnyű az Isten dicsősítésére himnuszokat zengeni, amikor jólétben, boldogságban élünk szeretteink körében. De ami-

kor az Úr sújtó kezét érezzük, amikor egymás után veszítjük el azokat, akik szívünknek drágák, akkor, csak az igazán hívő lélek tudja megadással mondani Jóbbal: „Az Úr adta, az Úr elvette, áldott legyen érte az ő szent neve!” — Én láttam Perczelné jó édesanyja váratlan elvesztésekor, láttam forrón szeretett férje ravatalánál és láttam, amikor egyik leányát ifjúsága virágjában szólította magához az Úr. Érzékeny lelke kimondhatatlanul szenvedett e csapások alatt, de erős hite meg nem ingott, hanem csak megacélozódott a szenvedések tüzeiben. Könnyei fátyolán keresztül ott ragyogott az örök élet erős hite és harmonikus lelke megnyugvást talált a Krisztus keresztjének tövében.

És most, hogy az ő tiszta nemes lelke is visszaszállt teremtőjéhez s drága porait a baracskai családi kriptá örzi, — nekünk sem szabad az ő elvesztéséért zúgolodnunk. Ehelyett adjunk hálát az isteni gondviselésnek, amiért őt nekünk adta. Én azt szeretném, ha ti, unitárius magyar leányok mind őt tűznétek ideálul magatok elé s iparkodnátok úgy élni és olyanok lenni, mint amilyen ő volt. Akkor jó kezekbe volna letéve kicsiny egyházunk sorsa, mert az egyháznak erős hitű, cselekvésre kész asszonyokra és leányokra igen nagy szüksége van, hogy sok és nehéz feladatát megoldhassa. Akkor bizalommal tekinthetnék a magyar feltámadás elé. Akkor válnék igazán valóra a bibliai mondás, amelylyel nagyasszonyunk a földi létől elbucszott: „Nem halok meg, hanem élek és hirdetem az Úrnak dolgait!”

Az én bánatos szerelmem

(Husvétli agenda)

...A Jézus asztala. .! Nyolc éve, hogy először ettem kenyeret róla . . s csak az ötödik éve, hogy ismerem.

Az élet asztala. .! Amikor konfirmáltam virágkoszorút kötöttem reá. . . Piros virág. . . fehér virág. . . zöld levél. . . harmatos rózsaszálak. . . virágillat. . . s akkor a lelkem is szíromlevél volt a vadvirágok között. . .

Már az ötödik éve. . . egyszer. . . egy temetésen. . . fekete gyászterítőt kötöttem reá. . . Szomorú. . . sötét. . . bánatos volt a terítő. . . és nem látszott rajta viráglevél. . . A lelkem fájdalmasan vonaglott végig felette. . . Sirtam. . . És akkor megismertem ez asztalt. .!

Azóta! még sokszor vittem virágot reá. . . Azóta! még sokszor voltam éhes a kenyerére. . . Azóta sokszor vágyódtam a lelkemnek gyermekes, mohó vágyaival, hogy ott állhassak mellette. . . hogy elmondhassak egy-egy rövid imádságot. . . Azóta sokszor vártam a Szeretet-ünnepét. . . máskor a Szentlélek

diadalnapját. . . máskor a feltámadás emlékét. . . vártam, hogy hogy közelebb lehessen a Jézus asztalához. . . Azóta láttam fehéren ezt az asztalt. . . fehér templomban fekete ruhás emberek állották körül. . . És azóta. . . megérlelődött a lelkemben ennek az asztalnak bánatos szerelme. . .

...S most! a feltámadás ünnepén. . . virág helyett. . . fekete terítő helyett elhoztam a szívemben ezt a bánatos szerelmet. . .

És most! újra — még egyszer sirni szeretnék ez asztal mellett! Sirni. . . igazán. . . zokogva. . . bánatosan. . . könnyesen sirni. —

...Szeretnék koporsót készíteni és eltemetni benne minden bűnömet. . . minden gonoszságomat. . . minden gyöngeségemet. . . bezárnám. . . a könnyeimmel lepecsételném . . . és a feltámadás örömeivel örvendnék, hogy sirhattam a temetésen a saját koporsóm felett. —

Szeretném elsíratni a hitetlenségemet. . . és szeret-

nék a zokogással hitet könyörögni a Mindenható Isten jóságos szívéből. —

Szeretném elsiratni a szeretetlenségemet... s szeretném... sirva szeretném megtanulni a Jézus lelkéből a tiszta szeretetet. —

Szeretnék oltár tüzet gyújtani ez asztal mellett a szentlélek tüzéből... és elégetném benne minden érzésemet, mely idenehezedik a szívem és ez asztal közé. —

Sirni szeretnék... sirni oly tiszta könnyeket, melyek szivárványszínre oszlanának a Jézus szívének melegségétől és levetítenék ide a földre az Istenországának alapszínét... az imádságot... és... az imádságot.

Sirni szeretnék... sirni oly hangos zokogással, hogy a halottak mind fölébredjenek... Ma a feltámadás ünnepén felzokognám a sirbatemetett jóságot... a keresztrefeszített igazságot... a kövel lepecsételt szeretetet... A könnyeimel fölmelengetném a megfagyott hitet... visszasírnám a régi boldogságunkat... és az elveszített imádságainkat. —

Szeretnék összeroskadni a Jézus keresztje alatt és fájdalmas szenvedéseimben, kinos, gyötrelmes könnyeimel lemosni róla a piros vércseppeket.

Szeretnék keresztet készíteni és szeretném felfeszíteni azokra ma a feltámadás ünnepén a gyűlöletet... a gonoszságot... a bosszút... a haragot... és a szivtelenséget. —

Szeretnék próféta lenni, hogy jövendőt tudnék mondani, hogy megmondanám az embereknek, hogy ne így építsék a jövendőt, mert csak egyedül a jó Isten nevében épül fel az egyetlen helyes élet. —

Szeretnék madár lenni... és megtanítani az embereket bűnbánó énekeket énekelni... —

Szeretnék virág lenni... virág az Istenországból... és kinyilni mind itt a földön az ember szíveiben. —

Szeretnék napsugár lenni és szeretném bevilágítani az életünket a boldog élet imádságos, édes melegségével. —

Szeretnék élet lenni... és megtanítani az embereket élni. —

Szeretnék Jézusnak egy asztalt készíteni, mely gyógyító ételt és italt adna minden beteg lélek számára. —

Szeretnék sirni... sirni, hogy velem sirjon minden testvérem... s a könnyeinkkel fölzártatnók az életünkre nehezdedt szomorúságot, fájdalmat és keserűséget. —

Szeretnék könnyező szemekkel összeroskadni és zokogó lélekkel ez asztalra borulni... Szeretnék jobb lenni... Szeretnék tisztábban szeretni... Szeretnék mélyebben hinni... Szeretnék Istennek tetszőbben élni... s ha így nem lehet... akkor... inkább szeretnék a feltámadás napján meghalni és újra-születni... Szeretnék imádkozni... —

Szívemnek ezt a sirni szerető, bánatos szerelmét hoztam most a Jézus asztalához...

Ti mit hoztatok Testvéreim?!

Jézus kéri a ti szíveteket is — úgy mint az enyémet... mutassátok... ti mit hoztatok?!...

...Ha vannak könnyeitek... ha vannak fájdalmaitok... ha van szomorúságotok... örömtök is ha van... ha lenne néktek is ilyen bánatos szerelmeitek... Hozzátok... hozzátok... ide az élet asztalához!

Jézus kéri az életeteket... ne sajnáljátok... odaadni... Ő a jó Istnehez viszen minden szívet... és minden életet... ,

Az Ő nevében szeretnék imádkozni...

...Imádkozunk...!!

Pethő István

A világ vallásainak története

Szimonidesz Lajos könyve I. II. k. Bp. 1927

Szimonidesz Lajos neve nem ismeretlen a magyar vallási irodalom történetében. Öt évvel ezelőtt írta meg **Jézus élete** c. könyvét, melyben okos mérlegeléssel tekint át a nagy problémán és észreveszi, hogy nem a részletekben való elmerülés, hanem Jézus egész tanításának áttekintése, logikus jellegének megállapítása vezet a titok megoldásához. Szimonidesz meglátja és megláttatja Krisztusban az igazi prófétát, a nagy költőt, a nagy emberbarátot s mindenek felett a nagy vallásalapítót és kétségtelenül közelebb hoz bennünket Jézushoz, a szenvedő emberhez.

1927-ben a Benedek Marcell szerkesztette Irodalmi Lexikonban **Öskeresztény Irodalom** címen írt Szimonidesz melyreható tanulmányt, melyben hangsúlyozza, hogy a kereszténység az élőszó és a személyiség hatása által akarja a szíveket meghódítani.

Most megjelent két kötetes munkája nemcsak terjedelmében, de célkitűzésében is át-

fogóbb, jelentősebb mű: a világ vallásainak történetét írja le. **Uttörő munka** ez a mi irodalmunkban, mert — eltekintve Zoványi Jenő **Theologiai Ismeretek Tára** c. művétől, mely tulajdonképpen a Holtzmann-féle „Lexicon für Theologie und Kirchenwesen” átdolgozása — magyar nyelven még nem jelent meg ily összefoglaló theologiai munka. Szimonidesz Lajos a **Codex iuris Canonici**n kívül a jelentősebb művek egész sorozatát használja források gyanánt (Strauss művét Jézus életéről, a tridenti zsinat catechismusát, a Genfben 1654-ben kiadott **Corpus et syntagnia Confessionum fideit**, Harnack, Delitzsch, Bossuet tanulmányait, a magyar írók közül Masznyik, Zsilinszky, György János monografiáit és tanulmányait stb.) s így, biztos kalauzként vezet át bennünket a politeizmus világából az egyistenhívés világába. A vallás keletkezéséről szóló ismeretekben teljesen tájékozódva és tájékoztatva mutatja ki, hogy az

istenek világa látszólagos derüje dacára sem volt teljesen csendes és derült világ, másrészt biztos megítéléssel méri ezt a terjeszkedést, mely a Kereszténység és izlám sorsát megalapozta. Átvezet bennünket a szerző a primitív, a kultur — és a világvallások világán, éreztetve, hogy a világvallások nemcsak siker, de tartalom és érték tekintetében is a többi vallások fölé nőttek. Ez a könyv szerzője vallomása szerint nem keresi a titkok titkát és nem tekinti hivatásának, hogy a vallások múlt és megújuló formáiban a lényegét kutassa és feltárja. „Azt tartja kitűzött céljának, hogy a vallások gazdag és színes világát szemléletesen leírja és megfelelő képekkel, hű illusztrációkkal támogassa” **Indrának** — írja a szerző — **tökéletlen és bizarr szobrai vannak, ezek mellett a hit mégis azt tartja róla, hogy összeszorított markában úgy, ahogy van, elfér és kering az egész világ.** Ez az, amit sohasem szabad elfeledni senkinek, aki a vallások emlékeivel foglalkozik”.

Nyugodt lélekkel megállapíthatjuk, hogy a szerző nem feledkezik meg erről és így nem csupán szemléletes leírásokat ad, hanem a vallások lényegét is sikerül neki az objektív leírásokon át éreztetni. Meglátatja a jó és rossz örök küzdelmét, éreztetni, hogy a kereszténységen kívül s előtte is találkozunk már az erkölcsi élet megnyilatkozásaival („Gondolkozz, beszélj, cselekedj helyesen” — A hívő előtt kiszélesedő Csinvat hid beretva élűvé vékonyodik a hitetlen és gonosz ember előtt” — ilyeneket olvashatunk Zaratustra tanáiban), megmutatja a kereszténység forrásait, megvilágítja erkölcsi és kulturális jelentőségét.

A második kötetet a zsidóság és kereszténység vallásának szenteli a szerző. Sokat foglalkozik a zsidóság Messiás hitével, a jó és rossz örök küzdelmének már a perzsáknál is feltalálható dualismusával s így annál jobban megvilágítja Jézus fellépését, aki szemben állott a hiveket elnyomó dogmatikus vallásossággal és mindent megbocsátó rokonszenvvel állott a szegények és bűnösök mellé. Jézus nem kitaposott utakon járt, nem rágódott a hagyományokon, az élet nagy kérdéseinek megoldására törekszik. Így kerül szembe Mózeszel, az írott törvényekkel, a dogmatikus hagyományokkal; Jézus nem a holt betűre hallgat, de lelkiismerete szavára, nem a bibliában olvas, de az Élet könyvében. Szimonidesz abban látja Jézus eredetiségét — s ez egyben a szerző felfogásának eredetiségét is bizonyítja — hogy egy deduktíven gondolkodó vallásos világban egyesegyedül ő az egyetlen induktív módon gondolkodó”.

A Jézus fellépését követő évszázadok rajza, a reformáció előzményeinek ismertetése, **Luther, Kálvin** s más reformátorok jellemzése erősen próbára teszik a theologiai írók erejét.

Nagy elmélyedés mellett mégis nagy objektivitás kell hozzá, hogy az író el ne tévedjen, meg ne szédüljön a nagyon is komplikált mentalitást visszatükröző századok és világnézetek útvesztőjében. **Szimonidesz Lajos** derekasan megoldja ezt a feladatot és sine ira et studio tudja elénk vetíteni a vallási eszmék harcától hangos századokat, a fejlődés fokozataiban világítván meg az elszakadó vallások lényegét s az ő keresztény egyházhoz való hasonlóságukat vagy különbözőségüket. Sok értékes lapot szentel a szerző az **unitarizmus ismertetésének.** A szentháromság dogmatikus hitétől a reformátorok még nem szakadtak el. A **humanisztikus felfogás kezdi ki a szentháromság dogmáját** s a bibliai radikalizmus képviselői (Servet, Gentilis példái mutatják) az arianizmus és antitrinitarizmus súlyos vádjá alá esnek s nem egyszer megkapják büntetésüket a máglyát. **Igy szorul keletre az antitrinitárius gondolat** s így talál menedéket és ápolást **Lengyelországban és Erdélyben.** **Lelio Sozzini, Faustó Sozzini, Blandrata György, Dávid Ferenc** eszméivel, a magyar unitariások sorsával tárgyilagosan foglalkozik a szerző, kiemelve **Szentábrahámi Mihálynak,** a magyar unitárius egyház legkiválóbb dogmatikusának nevét is. hangsúlyozza, hogy a magyar unitárius egyházat csak a messziről ítélők tarthatják „teológiai akadémiának”, mert a valóság az, hogy a **magyar népben vannak erős gyökerei.** Az unitarizmusnak a Királyhágon innen való terjedéséről sem feledkezik meg s ebből arra következtet a szerző, hogy „**az unitarizmusnak dogmatikailag leegyszerűsített kereszténysége nemcsak a műveltebbeknek felel meg jobban, hanem a bibliás nép józan gondolkodásának is visszhangot tudott kelteni.**”

Ha még megemlítjük, hogy a legújabb vallási irányzatokról, a Barátok Társaságáról (Cociety of Friends) **Fox György, Penn Vilmos** tanairól, a Kvéker felekezet jelentőségéről is megemlékezik a szerző, akkor sem adtunk egyebet, mint egy hatalmas munkának rövid, összetömörített vázlatát. Ez az ismeretetés semmiképpem akarja fölöslegessé tenni Szimonidesz könyve elolvasását, ellenkezőleg: a mű alapos olvasására és tanulmányozására szeretné felhívni a vallás világa iránt érdeklődők figyelmét. Szimonidesz művéből az írásra szolgáló források felhasználásából ugyan sejteni lehet, hogy a szerző liberális felfogású teológus, de ez a liberalizmus sohasem sértő más világnézet vallóira sem. Épen az az érdeme hogy nagy, összefoglaló ivelésben mutatja be a vallások történetét s éreztetni, hogy a különféle vallások nem egyebek, mint megismerésre, igazságra, boldogságra törekvő ember egy és örök küzdelmének más-más formái.

Dr. Kemény Gábor.

HIREK

Telefonszámunk: Lipót 974-24.

Az egyházi adók és az Unitárius Értesítő előfizetési díja az a kettős alap, amire egyházunk és lapunk anyagilag támaszkodik. Ezt kérjük szüntelen. Mert sokba kerül mind a kettő. És ráfizetni nem tudunk egyikre sem mert nincs miből. Kérjük tehát kedves hiveinket támogassák azt a szellemi munkát, amelyet hiveinkért folytatunk. Mit ér a legszebb gondolat és mit a legeggyüttérzőbb vigasztalás, ha nem öltöztetjük hang és betű testekbe, hogy eljuthasson minden bánatos szívhez és szomjas lélekhez. — Kérjük az anyagi segítséget a betűkhöz, hogy leírt szavainkon át lelkeink találkozzanak. — Az előfizetést kéri az Unitárius Értesítő Kiadóhivatala.

Istentiszteletek a fővárosban és környékén minden vasárnap délelőtt 11 órakor az V. Koháry-uccai templomban minden hó második vasárnapján délután 4 órakor a VIII. Csobánc-uccai elemi iskolában és minden hó utolsó vasárnapján délelőtt 11 órakor Pestszentlőrincen a Kulturházban.

Tanulóifjúságunk számára minden hó második vasárnapján az elemisták és a középiskolák 1-4-ik oszt. minden hó utolsó vasárnapján pedig az V—VIII. oszt. és iparostanoncok számára istentiszteletet tart Jancsi László lelkész a templomban. Az istentisztelet ideje: reggel 9 óra. Megjelenés kötelező.

Esketést, keresztelést, temetést egy nappal előbb kell bejelenteni. Ezt saját érdekében mindenki tartsa szem előtt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 3 óráig.

Lakásváltozás esetén egy levelezőlapon kérjük az értesítést az új címről, hogy lapunkat pontosan kézbesíthessük.

Ha egy családban betegség, vagy egyéb baj támad, ha valamely család tagja kórházi ápolás alá kerül, hozzátartozói levélben vagy telefonon értesítsék a lelkészi hivatalt erről, hogy amennyire erőnk-től telik, enyhítsük testi-lelki fájdalmát, szenvedő testvérünknek.

Rendőr istentiszteleteinket Józán Miklós püspöki vikárius, a rendőrök evangelizátora minden hó harmadik csütörtökén este 6 órakor tartja rendőrhiveinkkel az Úr színe előtt.

Pénztári órák a budapesti lelkészi hivatalban d. e. 9-től, d. u. 3-ig. Adót, előfizetést, adományt átvesz Gál Miklós pénztáros.

A Dávid Ferencz Egylet évvizsgáló közgyűlést tart május 10-én (csütörtök) d. u. 4 órakor a lelkészi hivatalban. Elnöki főtitkári és pénztári jelentések fognak beszámolni a múlt év eredményeiről közgyűlés után kirándulás a Margitszigetre a Nőszövetséggel együtt.

Nagypénteken, Jézus Krisztus szenvedéseinek és halálának fájdalmas emlékűnapján — otthoni, ősi szokás szerint — a kinszenvedés történetét a „Passió”-t énekelte zsufolásig megtelt templomunkban az erre az alkalomra szervezett énekkar. A hivek hála sóhajtásait fejezzük ki itt köszönetképpen a fáradozóknak és közreműködőknek azzal a kéréssel, hogy ne várjanak a jövő nagypéntekig hanem előbb is — gyakrabban is segítsék Istentiszteleteink áhitatos hangulatát az elmélyedéshez egy-egy betanult szép egyházi énekkel.

Husvét-ünnepe igazán a feltámadás ünnepévé magasztosult. Véget érni nem akaró tömegben keresték fel a hivek a templomot, úgy, hogy a három úrvacsora osztó Istentiszteleten összesen: 660-an vettek részt az „Emlékezet Asztalá”-nak vendégségében. A kenyeret és bort Ács Ferencz és családja adományozta, amit ez uton is hálás szívvel köszönünk. Isten áldja meg őket.

A „Keresztény Magvető” a magyar unitárius világ egyik legértékesebb egyházi folyóirata a 60-ik évfolyamába lépett. Ez alkalommal laptársunkat, — szívünk testvérét — meleg szeretettel üdvözljük és útegyengető, világosító munkájára Istennek áldását kérjük.

Április 1-én (virágvasárnap) Dr. Csiki Gábor missziói lelkész Debreczenben osztott úrvacsorát a Kossúth utcái ref. templomban. Ez az Istentisztelet búcsúzás is volt az épen jubiláló ref. templomtól, mert ezután Istentiszteleteinket Debreczenben a köri közgyűlés alkalmával felszentelendő új imaházban fogjuk tartani.

Tervbevett missziós utak: ápr. 22-én (vasárnap) Szegeden élő hiveinknek szolgál Dr. Csiki Gábor missziói lelkész a szegedi ref. templomban. Pécsre pedig május 20-án (vasárnap) Józán Miklós püspöki vikárius látogat el és úrvacsorát oszt pécsi és környékbeli hiveinknek.

Az Unitárius Egyházi Igazgató Tanács 1928. ápr. 26-án (csütörtök) d. u. 5 órakor a tanácsteremben rendes ülést tart a következő tárgysorozattal:

1.) Folyó ügyek. 2.) Elnökileg elintézett ügyek. 3.) Jelentések. 4.) Államsegély felosztása. 5.) Bárány Balázs alapítvány osztaléka. 6.) Lelkeszi Nyugdíj szabályzat végleges szövege. — Indítványok.

Esperesi vizitációk: április 23-án Hódmezővásárhelyen április 30-án Debreczenben, május 2-án Füzesgyarmaton, május 6-án Polgárdiban tart esperesi vizitációt Józán esperes, püspöki vikárius.

A Konfirmálás nyilvános ünnepe, a konfirmáltaknak az első úrvacsorában való részesítése áldozócsütörtökön, május 17-én d. e. 11 órakor történik meg a templomban. Előtte való napon május 16-án szerdán d. u. 4 órakor általános kikérdezés lesz. Ezen a kikérdezésen a vidékről jövő konfirmálóknak is meg kell jeleniük.

Köri közgyűlésünk részletes, hivatalos programját az Unitárius Értesítő júniusi száma fogja közölni. Előre azonban hírül adjuk azt, hogy az idei köri közgyűlés Debreczenben lesz, június 7-én (Úr napján), ahol az idén épült imaházunkat is felszenteljük. Másnap, június 8-án (kedvező idő esetén) kirándulás lesz a Hortobágyra, ahol éppen akkor ünnepélyes lovas felvonulás is lesz.

A Leányegyesület a tavasz beálltával találkozóisait a szabadban tartja. Legközelebb ápr. 29-én d. u. 2 órakor találkoznak a templom épületben s onnan indulnak együtt ki a szabadba.

Józan vikárius úr, Amerikai útjából április 11-én (szerdán) este Isten segedelmével szerencsésen haza érkezett. Missiósi amerikai útjának munkájáról lapunk jövő számában közli beszámolóját.

Beteglátogatás. Az Unitárius Nőszövetség tagjai és Biró Lajos lelkész minden héten pénteken délután a kórházi betegeket látogatják. Ezen az uton is kéri, hogy minden unitárius család jelentse be, ha hozzátartozói közül valaki kórházban fekszik, hogy felkereshessék és szolgálhassanak azzal, amire szüksége van, a betegnek.

A „Bethlen Gábor Szövetség” 1927-1928 évi előadássorozatának utolsó előadását tartotta meg ápr. 17-én Dr. Neményi Imre nyug. államtitkár az egységre való nevelés címmel. A nagy érdeklődéssel hallgatott előadással egyelőre bezárult a felolvasó ciklus, amit a jövő szezonban felújítanak.

Az Unitárius püspök választás kérdésénél alig véreink életében. A „Ki lesz? Hogy lesz? Mint lesz” kérdések szála ezer színűre szövik a lehetőségek van izgatottabban vitatott kérdés ma erdélyi testvérszínű. A sokféleségből a következő pontok látszanak biztosaknak. Május 20-án püspökválasztó zsinat lesz Tordán. Előtte való napon Ferencz József néhai jó püspökünk emlékére ünnepély lesz. Erdélyből vett komoly híradások alapján a püspökségre két komoly jelölt tarthat számot. Illetve kettő közül az egyik. Dr. Boross György egyházi főjegyző és dr. Kiss Elek teológiai dékán. Dr. Boross György püspöksége esetén dr. Kiss Elek dékán lenne az egyházi főjegyző. Ha más kívülről támadó akadály nem ütközik a kérdés ilyen megoldásának — valószínűleg így is lesz.

Papsere. Székelyudvarhelyi és kolozsi egyház községeink papot cseréltek. Udvarhelyre Kiss Sándor kolozsi lelkész Kolozsra pedig Bölöni Vilmos köszöntött be.

A Magyarországi Unitárius Lelkészek Nyugdíjintézetének a következő adományokat kaptuk: Dr. Héderváry Hugó 10 P., Dr. Nagy Béla és Pál Ferencz 8-8 P., Sajó Antalné 7 P., Benedéki Elekné 5 P., Dr. Tóth József 4 P., Józan M., Balogh Márton, Korián Györgyné, Derzsi Zsuzsika, Derzsi Julia és Elekes Mária 2-2 P-t. Köszönjük és szeretettel várjuk a filléreket is, mert ezekből kell egyszer — valamikor nyugdíjazni a magyarországi lelkészeket.

Miskolc és vidéki unitáriusok április hó 15-én tartották a tavaszi Istentiszteletüket az evangélikus templomban. Józan Miklós püspöki vikárius amerikai útja után a fáradsalmakat még ki sem pihenve — 14-én Miskolcra érkezett. A pályaudvaron Balázs Ferenc dr. Stassik Béla fogadták s meleg szeretettel üdvözölték. Vasárnap d. e. 10 órakor kezdődött az evangélikusok Istentisztelete, Duszik Lajos ev. lelkész melegen üdvözölte Józan püspöki vikáriust s az evangélikus híveket is felkérte, hogy az unitárius Istentiszteletet is hallgassák meg. Józan Miklós az Ur asztala előtt agendájában magasröptű szívhez szóló hazafias érzéssel szólott a templomot megtöltő unitárius és evangélikus hívekhez, kiemelve az amerikai zarándoklás által elért sikereket. Az agenda után az unitáriusoknak úrvacsorát osztott.

Az a meleg és megértő szeretet, mellyel a két vallás felekezete Miskolcon egymás iránt viseltetik szolgáljon példaadásként más helyeken is a különböző vallásfelekezetek között.

Nyaralattási akciónk szép sikerrel kecsegtet. Minden nap érkeznek megajánlások. Kérjük is azokat, akik felhívást kaptak a részvételre, sziveskedjenek mielőbb válasz tudni, nehogy e miatt az akció késeletmet szenvedjen.

A leányegyesület havonta kétszer tart összejövetelt a tanácsteremben. Minden hó első ésharmadik vasárnapján délután fél 4 órakor.

Csekkünkön, amelynek száma 30.400, csak egyházi adót és az értesítő árát lehet beküldeni. Bármilyen másféle küldeményt postautalványon kérünk.

Angol órák. Hétfőn d. u. 5-7-ig kezdődnek az egyházi tanácsteremben V. Kohári-ucca 4. I. emelet 8. (a templom alatt.) Minden hó utolsó péntekjén társalgás.

Halottaink

Pap Józsefné szül. Orbán Julia (de Székelydercs) 38 éves korában 1928 márc. 10-én Budapesten,

Szász Sámuel (kadácsi) máv. műhelyi nyugdíjas 61 éves korában márcz. 14-én Rákospalotán,

Ifj. Csegery Árpád (kolozsvári) 24 éves orvosnövendék, márc. 27-én Budapesten és

Geiger Gyula nyug. százados 30 éves korában ápr. 1-én Budapesten meghalt.

Békesség lengjen sirjaik felett.

Özv. Hegyi Lajosné hitrokonunknál VII. Almássy-utca 8. földsz. 7. ajtó szép tiszta szoba 2 ur részére kiadó.

Kádakat, puttonyokat, boredényeket,
mezőgazdasági szer-
számokat, tragacsokat,
kocsirészeket készítünk.

Telefonszám: 5-34

Telefonszám: 5-34 BUDAPEST, V, KÁLMÁN-UTCA 12. SZ.

Teljes konyha-, éléskamra-, előszoba-, fürdő-
szoba-, cselédszoba-, mosókonyha-, vasaló-
szobaberendezések és egyes kellékek

Mindenféle edény, konyhaszer, konyha-
gépek, különleges főző- és sütemény-készítés-
hez való eszközök. Összes háztartási cikkek

Vas- és háztartási cikkek szaküzlete

Budapest, IV, Vámház-körút 6. szám. Központi vásárcsarnokkal szemben

A közeledő időnyre való tekintettel nagy választékunk van: Kertieszközökben u. m. ásó, kapa, lapát, gereblye, locsolókannákban különféle kivitelben. Továbbá vannak ágfűrészek metsző-, fűnyíró- és sövénynyíró ollók. Virágcserepek, rózsafakarók, kertibutorok stb - Árjegyzék ingyen és bérmentve. Hitrokonoknak 5 kedvezmény.

UNITÁRIUS IRODALOM

Dr. Versényi György: Kriza János emlékezete	—50
Dr. Gál Kelemen: Péterfi Dénes	—30
Gagyhy Dénes: Dávid Ferenc	—30
Vári Albert: Miért vagyok én unitárius	—20
Gálfi Lőrinc: A jelenkor Jézusa	—50
Vári Albert: Berde Mózsá	—50
*	
Ferencz József: Unitárius Káté	.1.—
Bencédi Pál: Unitárius hit- és erkölctan (nép- szerű ismertetés)	1.—
Dr. Csiki Gábor: Hiszek egy Istenben (Unitárius hitelvek ismertetése)	füzve 3.— kötve 4.—

Savage-Kovács: A kereszténység fejlődéstörté- nete	4.—
Dr. Boros György: Dr. Brassai Sámuel élete	10.—
Pap bácsi: Kis Biblia (Biblia történetek gyer- mek számára	1.—
Vári Albert: Keressétek először Istennek Országát (beszédtek, imák, elmélkedések)	4.—
Vári Albert: Imakönyv vászonkötésben	4.—
	díszkötésben . . . . . 6.—
Ferencz József püspök arcképe	—10

Ezek a művek kaphatók az unitárius lelkeszi irodában
(V., Koháry-utca 4.) Vidékre 10% postadíj.